

Vai pirmais signāls Krievijas un Ķīnas tirdzniecības konfliktam?

Vairāk nekā 90 % Krievijas kokmateriālu tiek eksportēti uz Ķīnu. Šobrīd jaunais tarifs, kas ir piecas reizes augstāks nekā Eiropas Savienībā piemērotais, ir padarījis mēbeļu detaļu importu no Ķīnas nekonkurētspējīgu.

Avoti: Pasaules meža nozares informācijas vietnes

Cik noturīgas šobrīd ir Krievijas „neierobežotās” attiecības ar Ķīnu? Šo jautājumu uzdod Ķīnas mēbeļu detaļu ražotāji, kas ir sašutuši par to, ka tarifi Krievijai paredzētajām detaļām (tās veido 30 % no virtuves un biroja mēbeļu ražošanas izmaksām), tikai pāris iepriekšējo nedēļu laikā ir strauji pieauguši no 0 līdz 55,65 %. Tagad tie ir piecas reizes augstāki nekā tarifi Eiropas mēbeļu detaļām.

Rezultātā Krievijas mēbeļu piegādes ķēdei šobrīd ir daudz izdevīgāk importēt gatavas mēbeles no Ķīnas, - uz kurām attiecas 9–12 % tarifi, nekā ražot mēbeles Krievijā, kur līdz šim izmantoja galvenokārt no Ķīnas ivestas mēbeļu detaļas. Šie tarifu paaugstinājumi, kas izraisa preču konteineru cenas pieaugumu par 20 000 – 25 000 ASV dolāriem, jau ir likuši Krievijas tirgotājiem atcelt pasūtījumus un nosūtīt konteinerus ar mēbelēm atpakaļ uz Ķīnu.

Par šiem tarifu paaugstinājumiem ir atbildīgi Vladivostokas ierēdņi, kuri ir ieinteresēti tarifu ieviešanā. Vladivostoka ir Krievijas Tālo Austrumu tirdzniecības centrs, caur kuru tiek ivestas Krievijā gandrīz 90 % no visām Ķīnā ražotajām mēbelēm. Jaunajā klasifikatorā dažāda veida mēbeļu detaļas, piemēram, atvilkņu slīdes utt., tagad klasificē kā “gultņu veidus”.

Krievijas Mēbeļu un kokapstrādes uzņēmumu asociācija, [kas aicināja valdību, lai tā ieviestu 60 % tarifu „nedraudzīgām” valstīm un 10 % tarifu „draudzīgām” valstīm](#), uzsver, ka tarifi rada nopietnu risku tirdzniecībai. Krievijas daudzmiljardu dolāru vērtā nozare pat varētu bankrotēt, un tas, savukārt, palielinās mēbeļu cenas visā Krievijā vismaz par 15 %.

Vai Ķīnas un Krievijas īpašajās attiecībās ir radušās plaisas?

Ķīniešu mediji ir asi reaģējuši uz tarifu paaugstināšanu, apgalvojot, ka Krievijas valdība mērķtiecīgi cenšas gūt īstermiņa ieņēmumus no tarifiem, tādējādi “upurējot” ilgtermiņa attiecības ar Ķīnu

„Es esmu sašutis! Ķīnas mediji katru dienu kritizē Donaldu Trampu par viņa iespējamajiem tarifiem pret Ķīnu, bet neko nesaka par Krievijas tarifiem,” janvāra vidū kādā rakstā uzsvēra žurnālists no Gudžou. Viņš norādīja, ka šī, viņaprāt, nepamatoto tarifu paaugstināšanas tendence Ķīnas mēbeļu ražotājiem draud ar vēl lielākiem izaicinājumiem un tirgus riskiem. Beidžinas žurnālists Bei Šuo (*Bei Shuo*) norādīja, ka Krievijas tarifu politika pret Ķīnu ir pat agresīvāka nekā ASV prezidenta īstenotā politika: „Pēc Krievijas un Ukrainas kara sākuma lielākā daļa Eiropas uzņēmumu pameta Krieviju, bet Ķīnas piegādātāji ātri aizpildīja šo nišu, lai nodrošinātu stabilu Krievijas mēbeļu nozares izaugsmi. Kāpēc Krievija tagad mums pagriež muguru? Uzņēmējdarbībā nav pastāvīgu draugu, ir tikai pastāvīgas intereses...” Žurnālists uzsvēra, ka Krievija šādā veidā vēlas attīstīt savu ražošanas nozari un zina, ka nevar uz visiem laikiem paļauties uz Ķīnu, tāpēc, protams, Krievija sliecas uz protekcionismu.

Deviņi no desmit Krievijas konteineriem nonāk Ķīnā

Ķīnieši pašreiz iepērk vairāk nekā 90% no Krievijā saražotās kokmateriālu produkcijas. Šis apjoms veido vairāk nekā 63 % no visas koksnes, kas ik gadu tiek ievesta Ķīnā. Krievijas kokmateriālu ražošanas koncerni ir veikuši lielu pagriezienu punktu. Saskaņā ar Ķīnas muitas datiem, Ķīnas un Krievijas abpusējā tirdzniecība 2023. gadā pieauga par 26,3 % salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, sasniedzot 240 miljardus ASV dolāru. Ķīnas eksports uz Krieviju pieauga par 47 % līdz 111 miljardiem dolāru, bet Ķīnas imports no Krievijas, ieskaitot naftu, gāzi, metālus, kokmateriālus un papīru, savukārt, pieauga par 12,7 % līdz 129 miljardiem dolāru. Tie ir milzīgi skaitļi salīdzinoši īsā laikā. 2025.gada pirmajos desmit mēnešos Ķīna eksportēja uz Krieviju preces 94 miljardu ASV dolāru vērtībā, kas ir par 80 % vairāk nekā tajā pašā periodā 2021. gadā. Ņemot vērā Ķīnas 367 miljardu ASV dolāru tirdzniecības pārpalikumu ar ASV 2023. gadā, prezidents Donalds Tramps ievieš tarifus, lai piespiestu ķīniešiem pirkt vairāk amerikāņu preču.

“Pēdējos gados Ķīnai un Krievijai bija izveidojusies lieliska savstarpējā sapratne, sākot no sadarbības enerģētikas jomā līdz

kopīgām militārām mācībām,” nesen publicētā rakstā norādīja Henanas žurnālists Žou Jangs. “Taču nesenais paziņojums par tarifu ieviešanu met ēnu uz šo draudzību.” Žou Jangs apgalvo, ka Krievijai ļoti vajadzīgas Ķīnas preces un investīcijas, bet tā atsakās dalīties ar Ķīnu ekonomiskajos ieguvumos vai militārajās tehnoloģijās. Žurnālists arī norādīja, ka ķīnieši neaizmirsīs 1858. - 1860.gadā Krievijas impērijas veikto 1,5 miljonus kvadrātkilometru Ķīnas teritorijas okupāciju. Pēc tam, jau Padomju Savienība, 1911. gadā panāca Ārējās Mongolijas, tagad sauktas par Mongoliju, atdalīšanos no Ķīnas. Šie fakti var nākotnē radīt visai lielas problēmas abu valstu attiecībās.